

NGÀY LỄ HAY NGÀY HỘI?

Ảnh: St

Ngày hội: Thường là tụ tập, tụ họp đông đảo để vui chơi, ăn uống, ca hát, trưng bày đồ mỹ thuật, sản phẩm... Thời Thực Dân pháp gọi là “đấu xảo” mà không Tưởng niệm hay mang một ý nghĩa gì cả.

Mấy lúc gần đây ở Việt Nam, do sinh hoạt xã hội phát triển, đã có rất nhiều “ngày hội” tụ họp đông đảo và có khi có nhiều thành viên quốc tế tham dự như:

Ngày Hội thả diều ở Đà Nẵng (Danang Kite Festival),

Ngày Hội cà phê ở Ban Mê Thuột (Buon Ma Thuot Coffee Festival),

Ngày Hội trưng bày trái cây ở Cần Thơ/Bến Tre (Can Tho Fruit Arrangement Festival),

Ngày Hội Hoa ở Đà Lạt (Dalat Flower Festival) v.v...Nhưng các ngày hội, các buổi tụ hội này lại được gọi là các “ngày lễ”. Như thế là hoàn toàn sai.

Ở Hoa Kỳ, ngày lễ gọi là “holiday”, còn ngày hội, hội hè gọi là “festival”. Theo nhận xét thông thường:

Ngày lễ: Thường là để tưởng niệm các Anh hùng dân tộc, biến cố lịch sử hoặc sinh hoạt tôn giáo, xã hội được tổ chức long trọng và hầu như đã thành truyền thống. Thí dụ:

Lễ văn danh

Lễ hỏi

Lễ cưới

Lễ rước dâu

Lễ gia tiên

Lễ chùa

Lễ Tết

Lễ cầu Quốc thái dân an, tinh thần giống như Lễ Tế Nam Giao dưới triều Nguyễn.

Lễ Hạ điền khởi đầu mùa cày cấy, thường bắt đầu vào tháng Ba (mùa Xuân).

Lễ Hai Bà Trưng

Lễ Giỗ trận Đống Đa

Lễ chào cờ

Lễ Khánh thành...thường trang trọng, có cắt băng, có đọc diễn văn. Đây không phải là ngày hội vui chơi.

Lễ duyệt binh với rất nhiều lễ nghi quân cách.

Ngày xưa có Lễ Xuất quân, nhiều khi chém đầu một tướng địch bị bắt để thị uy.

Ngày hội: Thường là tụ tập, tụ họp đông đảo để vui chơi, ăn uống, ca hát, trưng bày đồ mỹ thuật, sản phẩm v.v..thời Thực dân Pháp gọi là “Đấu Xảo” mà không tưởng niệm hay mang một ý nghĩa gì cả. Do đó:

Ngày trưng bày hoa/Hội Hoa và không thể nói “Lễ hội Hoa” hay “Lễ Hội trưng bày hoa”.

Ngày Hội trái cây và không thể nói “Lễ Hội trái cây”

Ngày Hội cà phê và không thể nói “Lễ Hội cà phê”

Ngày Hội đua thuyền và không thể nói “Lễ Hội đua thuyền”

Ngày Hội thả diều và không thể nói “Lễ Hội thả diều”.

Ngày Hội Chợ trâu và không thể gọi “Lễ Hội Chợ trâu”. Thí dụ: Ngày Hội Chợ trâu Đồ Sơn Hội Lim và không thể nói “Lễ Hội Lim”

Ngày Hội Huế (Hue Festival) và không thể nói “Lễ Hội Huế”. Hội trảy chùa Hương. Người ta nô nức nhau đi chùa Hương để du ngoạn hay chiêm bái, cầu phúc, cầu tự v.v...Đây không phải là ngày lễ. Thế nhưng khi chùa Hương tổ chức buổi Lễ Khai mạc /Lễ Khai Kinh hay tụng niệm chính thức cho khách thập phương...thì đây chính là các “buổi lễ”.

Vậy xin cẩn thận. Chớ sử dụng bừa bãi.

Tác giả: **Đào Văn Bình**

Tạp chí Nghiên cứu Phật học - Số tháng 1/2017